

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

Sayı: 60805253-610-
Konu: Soru Önergesi

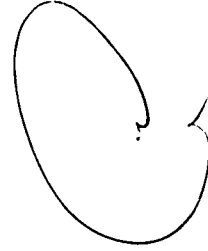
20.03.2013★ 04633

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 19.12.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-98905 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile Kütahya Milletvekili Sayın Alim IŞIK tarafından tevcih edilen 7/13564 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN
Başbakan Yardımcısı

EKLER:

1- Yazı (5 Sayfa)

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

İDARE MERKEZİ

ANKARA,

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz:

B.02.2.TCM.0.00.00.00-610/ 30028

Konu: Soru önergesi

300319

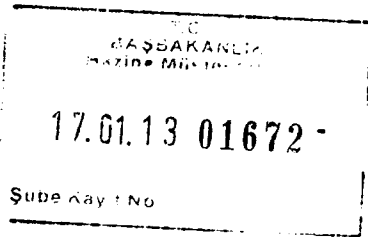
**T.C. BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı
ANKARA**

İlgi: 24.12.2012 tarih ve B.02.1.HZN.0.13.05.02-610/20536 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazı ekinde Bankamıza ulaşan Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın 7/13564 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, Bankamız değerlendirmesi ilişikte gönderilmektedir.

Bilgilerinize saygılarımızla arz ederiz.

**TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi**

Erdem BAŞÇI
Başkan

Murat ÇETİNKAYA
Başkan Yardımcısı

Ek: 1 (3 sayfa)

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ ALİM İŞİK'IN
7/13564 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI DEĞERLENDİRMESİ

1, 2 ve 3) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, 11.06.1930 tarih ve 1715 sayılı Kanun ile 150.000 hisseden oluşan 15.000.000 TL sermayeli bir anonim şirket olarak kurulmuş olup, Banka hisse senetleri (A), (B), (C) ve (D) olmak üzere dört sınıfa ayrılmıştır.

03.07.1932 tarih ve 2062 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Tadiline ve Bu Kanun'a Bazı Hükümler İlavesine Dair Kanun'un 4. maddesi uyarınca, yüzde 15'e kadar sınırlandırılmış olan (A) sınıfı hisselerin Banka sermayesinin yüzde 25'ine kadar artırılabilceği hükme bağlanmış, ancak herhangi bir sermaye artışı gerçekleştirilmemiştir.

14.01.1970 tarihinde kabul edilen ve halen yürürlükte olan 1211 sayılı Kanunda da, Bankamız hisse senetlerinin (A), (B), (C) ve (D) olmak üzere dört sınıfa ayrıldığı, (A) Sınıfı hisse senetlerinin münhasıran Hazineye, (B) Sınıfı hisse senetlerinin Türkiye'de faaliyette bulunan milli bankalara, (C) Sınıfı hisse senetlerinin 15.000 hisseyi geçmemek üzere milli bankalar dışında kalan diğer bankalarla imtiyazlı şirketlere, (D) Sınıfı hisse senetlerinin ise Türk ticaret müesseselerine ve Türk vatandaşlığını haiz tüzel ve gerçek kişilere tahsis edildiği hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun uyarınca, Bankamız sermayesi 25.000.000 TL'ye çıkarılmış olup 10.000.000 TL sermaye artışına karşılık gelen 100.000 hissenin tümü Hazineye tahsis edilmiştir. Ayrıca, söz konusu Kanun uyarınca, (A) sınıfı hisse senetleri, sermayenin yüzde 51'inden aşağı düşmemek üzere münhasıran Hazineye tahsis edilmiştir.

Bankamız Kanunu ve Bankamız Esas Mukavelesi uyarınca Bankamız sermayesi, Genel Kurulda sağlanacak 2/3 çoğunluk ve Bakanlar Kurulunun onayıyla artırılabilceğinden, 28.04.1988 tarihli Olağan Genel Kurul Kararı ve 24.06.1988 tarih, 88/13075 sayılı Banka Esas Mukavelesi'nin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı ile 25.000.000.000 TL'ye çıkarılmıştır.

Bankamız sermayesi, 5083 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun uyarınca 01.01.2005 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Yeni Türk Lirası uygulaması ile birlikte 25.000 YTL, 01.01.2009 tarihinden itibaren ise Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruşta Yer Alan Yeni İbarelerinin Kaldırılmasına ve Uygulama Esaslarına İlişkin 04.04.2007 tarih ve 2007/11963 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 25.000 TL olmuştur.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Bankamız sermayesinin yüzde 55,12'si (A) Sınıfı, yüzde 25,74'ü (B) Sınıfı, yüzde 0,02'si (C) Sınıfı, yüzde 19,12'si (D) Sınıfı hisselerden oluşmakta olup, Bankamızın toplam 6.471 adet hissedarı bulunmaktadır.

Hazine'ye ait (A) Sınıfı hisseler 137.800 adet olup, Bankamız sermayesinin yüzde 55,12'sini oluşturmaktadır.

16 Nisan 2012 tarihinde gerçekleştirilen Bankamız Olağan Genel Kurul Toplantısında alınan karar uyarınca, 250.000 hisse için senetlerin nominal değerleri üzerinden toplam brüt 3.000 TL temettü tutarı hesaplanmış olup, (A) ve (D) sınıfı hisselerine karşılık Hazine Müsteşarlığına 1.653,67 TL, (B) sınıfı hisseleri için talepte bulunan bankalara 646,50TL, (D) sınıfı hisseleri için ise talepte bulunan gerçek ve tüzel kişilere 187,60 TL net kâr payı ödenmiştir.

Bankamız Kanunu'nun 60. maddesine göre kâr dağıtımı yapıldıktan sonra kalan karın tamamı Hazine Müsteşarlığı'na aktarılmaktadır. Bu çerçevede 2011 yılında Hazine Müsteşarlığı'na aktarılan kâr payı tutarı Banka kârının yüzde 99.99'una tekabül etmektedir.

4) Bankamızca, eskimiş, yıpranmış ve tedavüle uygun olmayan (fersude) banknotların değişimi, emisyon artışının karşılanabilmesi ve ihtiyaten yedek depo bulundurulması amacıyla banknot basılmaktadır. 1958 yılından itibaren banknot basımı Bankamız bünyesinde kurulan Banknot Matbaasında gerçekleştirilmektedir. Bankamızın kuruluşundan bu yana bastığı/bastırdığı banknot miktarları, Emisyon Gruplarına göre aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Emisyon Grubu	Basılan Adet
E1 (1927 *)	55,009,759
E2 (1937-1944)	121,450,000
E3 (1942-1947)	88,000,000
E4 (1947-1948)	35,000,000
E5 (1951-1971)	681,046,000
E6 (1966-1983)	2,937,636,000
E7 (1979-2001)	11,641,242,107
E8 (2005-2008)	3,154,012,000
E9 (2009-2012)	3,777,538,000

* Bankamız kurulmadan önce bastırılan banknotlardır.

5) Bankamızca 2002-2012 yılları arasında basılan banknot miktarının yıllara göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

BANKAMIZCA BASILAN BANKNOT MİKTARLARI		
Yıl	Banknot Miktarı (Adet)	Banknot Miktarı (Tutar – TL*)
2002	728.560.000	8.289.724.000
2003	738.770.000	6.857.262.500
2004	445.160.000	5.165.730.000
2005	1.406.760.000	36.517.616.000
2006	892.238.000	28.790.331.000
2007	613.048.000	21.177.660.000
2008	241.966.000	2.770.970.000
2009	1.540.246.000	74.352.650.000
2010	664.794.000	24.315.260.000
2011	758.455.000	37.197.460.000
2012	814.043.000	28.965.855.000

* 2002-2004 yılları arasında E-7 TL banknotlar dolaşımda bulunmakta olup, tutarlar 6 sıfır atılmış olarak gösterilmiştir. 2005-2008 yılları arasında E-8 YTL banknotlar dolaşımda bulunmuştur. 2009 yılından itibaren E-9 TL banknotlar dolaşımda bulunmaktadır.

6) 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla tedavülde bulunan banknot miktarı ve toplam emisyon hacmi aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

31 ARALIK 2012 TARİHİ İTİBARIYLA DOLAŞIMDA BULUNAN BANKNOTLAR				
KUPÜR	TUTAR	% DAĞILIM	ADET	% DAĞILIM
200	14.279.015.000,00	23,59	71.395.075,00	6,27
100	29.440.997.400,00	48,64	294.409.974,00	25,84
50	11.028.728.250,00	18,22	220.574.565,00	19,36
20	3.231.988.240,00	5,34	161.599.412,00	14,18
10	1.467.051.865,00	2,42	146.705.186,50	12,88
5	700.141.982,50	1,16	140.028.396,50	12,29
TOPLAM	60.147.922.737,50	99,38	1.034.712.609,00	90,81
Diğer *	377.559.410,75	0,62	104.676.299,00	9,19
GENEL TOPLAM	60.525.482.148,25	100,00	1.139.388.908,00	100,00

(*) Tedavülden Kaldırılan ve 10 Yıllık Zaman Aşımı Süresi Devam Eden Banknotlar

7, 8 ve 9) Bugün itibarıyla Bankamızca banknot dışında herhangi bir Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) basımı gerçekleştirilmemektedir. Hazinesinin mali ajanı sıfatıyla Bankamızca gerçekleştirilen DİBS fiziki basım işlemlerine 2 Kasım 2012 tarihinden itibaren son verilmiştir. Ancak, basılı DİBS uygulaması sonlanmakla birlikte, daha önce baskısı gerçekleşen DİBS'lerden 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla dolaşımda bulunan henüz vadesi gelmemiş olanların nominal tutarı 660.000.- TL'dir.

2

10) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının paraya çevrilebilir varlıkları altın ve brüt döviz rezervlerinden oluşmaktadır. 31.12.2012 tarihi itibarıyla brüt döviz rezervleri 99,9 milyar ABD doları, altın rezervleri ise 19,4 milyar ABD dolarıdır.

11) 2013 yılında 850.000.000 adet banknot bastırılması planlanmıştır.

